

Vedlegg 2 - Elevark

PIAZZA GARIBALDI IN MOLTE CITTÀ ITALIANE:

UNA LEZIONE DI STORIA, DI GEOGRAFIA E DI GRAMMATICA.

Statua di Giuseppe Garibaldi a Nizza in Francia.

Chi **era** Giuseppe Garibaldi?
(Hvem **var** GG?)

Era un eroe di due mondi:
(Han **var** to verdners helt)

Era anche un leone!!!
(Han **var** også en løve)

**OCCHIATA
A NIZZA**

Era = imperfetto → Var = preteritum

SIA

SIA

IN

IN

SUD AMERICA

EUROPA

<http://www.dreamstime.com/stock-photos-ma...>

Sia in Sud
America **sia in**
Europa →

Significa:

Såvel i Sør-
Amerika **som i**
Europa.

Il leone
è simbolo
di
CORRAGGIO e di FORZA...

Ehi leone

Man kan høre italienere si «Ehi, leone!» til hverandre. Det betyr enten at du virkelig har gjort noe tøft og modig eller at du må roe deg ned.

Se på videoen om restaureringen av [Garibaldistatuen i Torino](#). Hvilket annet symbol finner du ved siden av løven?

Guarda questa [fotografia](#).

FORTIDSFORMER

<p>IMPERFETTO = preteritum</p>	<p>PASSATO PROSSIMO = perfektum</p>	<p>PASSATO REMOTO = historisk presens eller preteritum</p>
<p>Per esempio: Ieri ero occupato tutto il giorno. I går var jeg opptatt hele dagen.</p>	<p>Per esempio: Ieri sono stato al centro storico di Lucca. I går besøkte jeg gamlebyen i Lucca.</p>	<p>Per esempio: Quando ero piccola, partimmo in viaggio per tutta l'Italia. Da jeg var liten dro vi på en reise over hele Italia.</p>
<p>Lik verbbruk: Selv om verbalhandlingen er avsluttet «i går», var den strukket over tid «hele dagen». Verbet viser til en tilstand eller et bakgrunnsteppe. På norsk bruker vi preteritum for å snakke om handlinger til en gitt tid i fortiden.</p>	<p>Ulik verbbruk: På italiensk behandles denne handlingen som avsluttet og «passato prossimo» brukes typisk med tidsadverbialet «i går». På norsk bruker vi preteritum for å angi noe som skjedde på et gitt tidspunkt i fortiden. Norsk perfektum er lik italiensk «passato prossimo» her: Sei stato in America? Har du vært i Amerika? ...og her: Sei stata al cinema? Har du vært på kino? Da har vi fokus på aktiviteten og ikke tidspunktet.</p>	<p>Først lik så ulik verbbruk: Da jeg var liten er en tilstand som varer over tidsrommet «da jeg var liten». Denne varigheten er lik eksemplet vi så i den første kolonnen til venstre: «imperfetto». Så fortelles det om en handling i fortiden som har liten relevans til nåtiden: «passato remoto». Vi kan altså ha et bakgrunnsteppe i «imperfetto» sammen med en enkeltstående handling i «passato remoto» i samme setning. Dette ligner på bruken av «-ing-form» på engelsk: «I was reading when the doorbell rang».</p>
<p>På neste side finner du eksempler fra videoleksjonen om Garibaldi. Tekster er ofte en kombinasjon av enten «passato prossimo» + «imperfetto» eller «passato remoto» + «imperfetto».</p>		

Storia - Garibaldi: l'eroe dei due mondi – Repetita

1. «Ma questo non **bastava** ai liberali piemontesi che **volevano** sfruttare questo momento proprio per annettere anche il Mezzogiorno e lo Stato della Chiesa”.

Norsk:

Men dette **var** ikke nok for de liberale piemonteserne som **ønsket** å benytte seg av dette passende øyeblikket for å annektere både Sør-Italia og Kirkestaten.

FORKLARING OG SAMMENLIGNING:

«**IMPERFETTO**» på italiensk og **PRETERITUM** på norsk. Altså lik verbbruk. Verbalet strekker seg over tid og er ikke knyttet til enkeltstående handlinger. På norsk er dette typisk når vi forteller om noe som har skjedd i fortiden. På italiensk får vi en beskrivelse av bakgrunnsteppet.

2. «Francesco Crispi e Rosolino Pilo **organizzarono** una spedizione che **partisse** dalla Sicilia per dar vita ad un movimento insurrezionalista [...]».

Norsk:

F.C og R.P. **organiserte** en ekspedisjon som **dro** fra Sicilia for å danne en opprørsbevegelse [...].

FORKLARING OG SAMMENLIGNING:

«**PASSATO REMOTO**» på italiensk der vi bruker **PRETERITUM** på norsk. Disse handlingene ses på som enkeltstående og avsluttet og dette er likt måten italienerne betrakter «passato prossimo» på. Forskjellen er at handlingen har skjedd for lenge siden og ikke har kontakt med nåtiden slik som «passato prossimo». På norsk er det typisk å fortelle om fortiden i preteritum og konteksten forteller oss om tidspunktet.

3. «Così, tra il 5 ed il 6 di maggio 1860, insieme a un contingente de circa mille volontari, **partì** da Quarto a Genova, sulle navi a vapore Piemonte e Lombardo».

Norsk:

Slik, mellom den 5. til den 6. mai i 1860, **dro** han sammen med en gruppe på ca. tusen frivillige, fra Quarto i Genova, på dampbåtene «Piemonte» og «Lombardo».

FORKLARING OG SAMMENLIGNING:

«**PASSATO REMOTO**» på italiensk der vi bruker **PRETERITUM** på norsk. Dette er en enkeltstående handling som skjedde for lenge siden (1860). På norsk bruker vi typisk preteritum for å uttrykke noe som skjedde på et gitt tidspunkt i fortiden.

Vedlegg 2 - Elevark

4. «Cominciava così la spedizione dei Mille».

Norsk:

Slik *startet* «De Tusens» ekspedisjon.

FORKLARING OG SAMMENLIGNING:

«IMPERFETTO» på italiensk og PRETERITUM på norsk. Bruken av «imperfetto» viser at verbalet har utstrekning over tid. I disse tilfellene ser vi at norsk og italiensk bruker samme verbtid.

5. «Il 15 maggio, dopo uno scontro a Calatafimi, con un contingente borbonico più numeroso, i Mille *riuscirono* ad avere la meglio [...]»

Norsk:

Etter en trefning i Calatafimi den 15. mai, mot en større Borbonertropp, *klarte* «De Tusen» å vinne[...].

FORKLARING OG SAMMENLIGNING:

«PASSATO REMOTO» på italiensk og PRETERITUM på norsk. Ulik verbbruk. På italiensk angis slaget som avsluttet i fortiden som en enkeltstående handling som er knyttet til datoen den 15.mai. På norsk bruker vi preteritum for å uttrykke noe som skjedde på et definert tidspunkt i fortiden.

6. «Poco tempo dopo, il 17 marzo 1861, il primo parlamento nazionale *proclamò* Vittorio Emanuele II re d'Italia.»

Norsk:

Kort tid etterpå, den 17. mars i 1861, *proklamerte* den første nasjonalforsamlingen Vittorio Emanuele II, konge av Italia.

FORKLARING OG SAMMENLIGNING:

«PASSATO REMOTO» på italiensk og igjen PRETERITUM på norsk. Handlingen er enkeltstående og avsluttet den 17. mars 1861. På norsk bruker vi typisk preteritum for noe som skjer på et definert tidspunkt i fortiden.